

Com compartim un conte amb els nostres alumnes?

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competència específica 1 a desenvolupar (1)

2. Reconèixer, manifestar i regular progressivament les seves emocions expressant necessitats i sentiments per aconseguir benestar emocional i seguretat afectiva.

Criteris d'avaluació

2.1. Expressar emocions i sentiments, desenvolupant de manera progressiva la consciència emocional i estratègies de regulació emocional.

Competència específica 2 a desenvolupar (2)

1. Manifestar interès per interactuar en situacions quotidianes a través de l'exploració i l'ús del seu repertori

comunicatiu, per expressar les seves necessitats i intencions i per respondre a les exigències de l'entorn.

Criteris d'avaluació

1.2. Participar de manera espontània en situacions comunicatives, adequant la postura, els gestos i els moviments a les seves intencions.

1.4. Prendre la iniciativa en la interacció social gaudint de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

1.5. Participar en situacions d'ús de diferents llengües, presents en l'entorn immediat, manifestant interès i curiositat cap a la diversitat de perfils lingüístics.

Competència específica 3 a desenvolupar (2)

5. Valorar la diversitat lingüística present en el seu entorn, així com altres manifestacions culturals, per enriquir les seves estratègies comunicatives i el seu bagatge cultural.

Criteris d'avaluació

5.2. Manifestar interès i gaudi cap a activitats individuals o col·lectives relacionades amb literatura infantil, obres musicals, audiovisuals, danses o dramatitzacions, avançant en una actitud participativa.

Sabers bàsics

- Identificació progressiva de les causes i les conseqüències de les emocions bàsiques.

- Hàbits i regulació del comportament en funció de les necessitats dels altres: escolta, paciència i ajuda.

- Desenvolupament d'actituds d'espera i de participació activa.

- El desig de comunicar-se.

L'emoció i la proximitat com a base de l'intercanvi comunicatiu.

- L'expressió facial i gestual: gestos d'intenció, necessitat, estat d'ànim i sensacions que els acompanyen. El diàleg corporal.

- El contacte i intercanvi visual.

- Actituds comunicatives significatives: atenció conjunta, mirada referencial i comprensió

de les expressions emocionals de l'adult i reacció davant elles.

- Vocabulari. Denominació de la realitat.

- Observació i manipulació de formes escrites i altres símbols presents en l'entorn.

- Acostament als usos del llenguatge escrit.

- Textos literaris infantils orals i escrits amb contingut adequat al desenvolupament de l'infant que, preferentment desenvolupin diferents valors.

- Situacions de lectura. Vincles afectius i lúdics a través de models lectors de referència.

Context o contextos

Escolar i familiar.

Dinàmiques de presa de consciència

Els contes són una molt bona eina pedagògica dins l'aula, ja que afavoreixen el desenvolupament global de l'infant a partir del plaer de la narració des d'edats molt

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r-3r curs. Creixement en harmonia (1) i Comunicació i representació de la realitat (2)

primerenques: Transmet valors, enriqueix el vocabulari, afavoreix l'escolta, ens permet descobrir nous mons, fomenta la creativitat, enforteix el vincle entre els qui comparteixen aquest plaer... El contingut d'un bon conte estimula l'esperit crític i contribueix al desenvolupament socioafectiu de l'infant. De la mà d'una bona selecció de contes, els més petits poden acostar-se, de manera íntima i propera, a un món que rebutja els estereotips, que conviu en harmonia amb els rols de gènere més justos, que fomenta la igualtat o que abraça amb afecte nous models de diversitat familiar, entre molts d'altres valors per a la pau i la convivència d'una ciutadania que es construeix amb valors de justícia social.

D'altra banda, la narració oral d'un conte suposa transformar les aules en espais comunicatius en un ambient de calma, on es fomenta l'escolta activa, el torn de paraula, el respecte per l'opinió

dels demés...Les narracions ajuden també l'infant a comprendre el món que l'envolta, identificant-se amb la història i els personatges de la narració. El conte és una de les principals fonts per al desenvolupament intel·lectual, ja que serveix per estimular la memòria, la creativitat, l'expressió i la imaginació dels infants, alhora que facilita la interiorització de nou vocabulari.

Instruccions i materials

Aspectes que cal tenir en compte a l'hora de narrar un conte:

- Per seleccionar el conte que s'explicarà, s'ha de partir dels interessos i inquietuds dels infants, així com valorar l'etapa evolutiva perquè el relat els resulti clar, amb un contingut significatiu i comprensible.
- És important preparar el conte amb antelació per tal de donar entonació, agilitzar la narració i poder acompanyar de gestos adequats.

- Crear un ambient tranquil, acollidor que faci d'aquest moment, un moment màgic i especial.
- Es pot partir de la confecció de diferents materials que s'utilitzen amb la intenció d'ajudar als infants a donar sentit a la narració, fer accessibles els seus significats. Una de les característiques que ha de tenir el material és que ha de ser manipulable per a l'infant responnent a la dimensió motriu i verbal alhora que per fomentar la representació de significats. A través de la seva participació directa en la narració, mitjançant les accions amb els materials, es facilita la comprensió del text narrat.
- Emprar diferents suports a la narració: Assegut a l'alçada de la vista de l'infant, amb el llibre a la mà per anar-lo mostrant; amb llibres Pop-ups, amb relleus, tridimensionals...; utilitzant només la veu i el cos, fent intervenir els infants amb moviments o onomatopeies; amb titelles o

altres materials que representin els personatges; convidant els infants a representar i a participar; amb música i cançonetes; amb contes representats en dibuixos abstractes per despertar la imaginació i la creativitat; amb ombres xineses...

- Diversificar la temàtica: Contes que mostren valors, repetitius, encadenats, terapèutics, amb un objectiu, que responen als perquè, que tenen l'estructura inici-crisi-solució...Pel seu contingut, perquè els relacionin amb la seva experiència personal i el seu coneixement previ, alhora que per introduir nous conceptes.
- Utilitzar sempre frases d'obertura i tancament.
- Oferir la narració amb expressions senzilles, curtes i paraules clares.
- Fer ús de la modulació de la veu, el cos i el moviment per recolzar la narració.
- Realitzar una narració tranquil·la, sense presses, gaudint de les expressions i dels diàlegs.

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r-3r curs. Creixement en harmonia (1) i Comunicació i representació de la realitat (2)

Procurant que desperti la seva curiositat.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques de les produccions

Abans de començar la narració cal situar-se a prop i al davant dels infants, i assegurar-se que tots tenen bona visibilitat cap al narrador i estan còmodes. És imprescindible establir un ritual a l'hora d'explicar un conte i fer que pugui ser presentat de diverses maneres: dins d'una capsa dels contes amb personatges i objectes que ajudin a reconèixer i identificar el conte, dins d'una maleta, el pot presentar un personatge en forma de titella, el pot portar una fada...Aquest ritual de presentació crearà un ambient especial, d'atenció i escolta. També és important emprar diferents recursos per afavorir l'atenció i convidar al silenci, com ara fer servir la titella del silenci

que és un personatge que pot actuar de reclam per a l'atenció, donant les indicacions de per què i com fer silenci. També es pot fer ús de cantarelles per practicar el silenci, com ara, " ulls de mussol, orelles d'elefant i la boqueta de formigueta".

Per començar a contar el conte, podem fer ús de fórmules d'inici com són: "un conte ús explicaré, tan bé com jo sabré", "hi havia una vegada"....Tot i que els continguts contats sempre són importants, en aquestes edats pren rellevància la musicalitat de les paraules, el to, i el contacte proper. Quan expliquem el conte han d'estar presents la proximitat i la tendresa a través de la carícia i el somriure.

El final d'un conte pot ser divers: previsible, tancat, obert...el que s'ha de procurar és mantenir els infants atents i en suspens durant tota la narració. Els petits detalls gestuals i d'entonació poden ajudar a aconseguir-ho. I al final, una frase encertada per al ritual de cloenda com: "conte contat,

conte acabat"; "catacric, catacrac conte acabat..."

Altres propostes que poden sorgir a partir dels contes: la maleta del conte viatger, el dia del llibre, la biblioteca d'aula, visita a la biblioteca i contacontes, la capsa temàtica del conte, taller de narració, la llibreta de contes...

Procediments de retroacció, revisió i supervisió per part del mestre durant la realització de la tasca o tasques

En el moment del conte, els gestos corporals i verbals dels infants, indicaran si s'ha d'anar modificant o no el ritme i la durada del conte. Si mostra reaccions de plaer i satisfacció com somriures, afirmacions amb el cap, mirades atentes, silenci, cames separades, braços relaxats; o pel contrari mostra moviments continus, espolsa el cap d'un costat a l'altre, evasió amb la mirada, creuament de cames i braços, cap recolzat a la base del palmell de la mà...

A través de la mostra d'interès dels infants en l'espai i l'ambient que s'ha creat es pot saber si s'ha donat resposta a les seves necessitats i ha estat un moment plaent.

El fet d'anar fent repeticions i preguntes durant la narració, possibilita anar captant l'atenció de l'infant i facilitar la seva comprensió.

Els contes acumulatius tenen una "fórmula" inicial que es repeteix moltes vegades al llarg del relat i a la qual se li va afegint una nova acció o paraula a mesura que apareixen en escena nous personatges. Aquests contes animen els infants a participar de la narració, ja que la repetició fa que sigui més fàcil per a ells recordar la seqüència narrativa i afavorir la seva comprensió del text, així com l'anticipació del que passarà.

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r-3r curs. Creixement en harmonia (1) i Comunicació i representació de la realitat (2)

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement

L'avaluació del moment del conte se centra en l'actitud d'escolta i atenció que mostra l'infant, si connecta amb el narrador i la història, si participa, intervé, si mostra plaer i gaudi mentre escolta un conte, si anticipa, repeteix, està motivat, si s'engresca o si s'identifica amb la història.

Els contes faciliten informació cabdal sobre el desenvolupament de l'atenció de l'infant: Capacitat d'escolta, nivell de comprensió i expressió, desenvolupament emocional...

Per això, és aconsellable repetir els contes que es van explicant per afavorir la comprensió del relat i que puguin anar interioritzant la història.

A través de les principals eines de registre i d'observació es realitzarà posteriorment un buidatge d'aquesta informació significativa de l'evolució de l'infant i es

traslladarà als informes d'avaluació. A més d'aquesta informació serà útil a l'adult per anar adaptant i ajustant la durada i el ritme de narració dels contes, el tema, la tipologia, el contingut... a les necessitats i preferències dels infants.